

17345

kat.komp

I

Mag. St. Dr.

P

Rogationii Zachariae: Mnemosynon en-
comiasticum in funus Ill. ac Magni D.
D. Jacobi a Gawroni Pretficii et

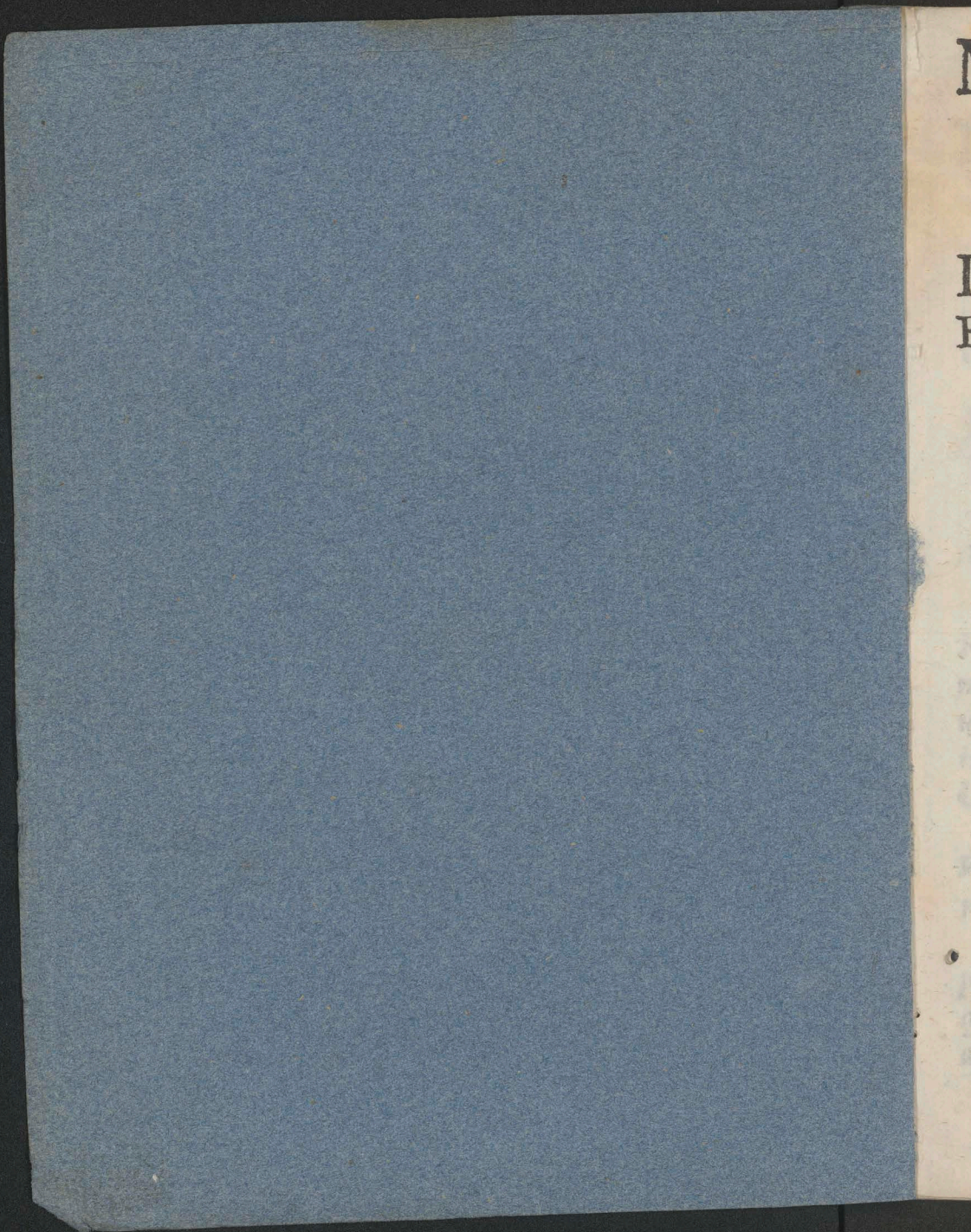
Crac. in off. Simon. Kempinii

1613.

PANEG. et VITAE

Polon. 4°

№. 735.

M N E M O S Y N O N

E N C O M I A S T I C O N

I N F V N V S I A

I L L V S T R I S A C M A G N I

F I C I D O M I N I D . I A C O B I A

G a w r o n i P r e t f i c i i , P a l a

t i n i P o d o l i æ , T r e b o w l e n s i s

& c. Capitanei, Hæredis in Sarauca & c.

Z A C H A R I A R O G A L I C I O *Artium lib*

Magistro, & Phil: Doctore, factum.

P r i d i e I d u m M a i j A n o D . ∞ . D C . X I I I .

C R A C O V I Æ .

I n o f f i c i n a S i m o n i s K e m p i n i j . A n n o

D o m i n i , 1 6 1 3 .

M N E M O R I A
E N C O M I A S T I C O N
Æternùm in omnibus uiuit,
qui bene vixit.

P Retficius cecidit, dolor est tibi? quis dolor anné
Réremori, virtus quem tulit alma sibi?
Viuus virtutem coluit, sic viuere cœpit:
Deseruit mundi paucula; & omnia habet.
Omnia si Deus est: si sunt simul omnia cœlo;
Iam Deum habet, Polum habet. Plura quid?
Comnia habet.
Viueré quisquis aues, quisquis cupis omnia habere.
Viueré virtuti, viuere disce Deo.

Paulus Vchanski
C. V.

1734 J I
C R A C O V I E
In officina Simonis Kempinski. Anno
Domini 1813.

❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

ILLVSTRIBVS ac GENE-
 ROSIS D.D. RAPHAELI V-
 CHANSKI à SLVZOW, & PETRO
 Dulski Raigroden. Capitano, D. & Pa-
 tronis obseruandis, S. & omnem
 promptitudinem dicit dicatq;

VSTA FACIO RE AC VER-
 bis Illustres & Generosi D. Perillustri
 viro Jacobo Pretficio Palatino Podo-
 lia, & vero Parenti vestro, meoq; Pa-
 trono Parento. Certè enim meruit.
 quia nunquam in illo rectitudinem

Respu. aut constantiam desiderauit: nunquam nos alij a-
 morem; alij auxilium. Honestum ille, & famam ita ama-
 uit, ut, ne secum desinerent etiam prospexerit. Ego reuera
 ingenij mei tenuis quidem, at sempiterni monumentis facio;
 & habebit Non Musis quæsitum nomen ab æuo

Excidit, à Musis stat sine morte decus.

Viuum ego illum Heroëm suspexi: auocati à nobis ad melio-
 rem vitam; neq; enim extincti, quia virtus nescia mori

Intaminatis fulget honoribus.

piâ memoriâ Manes prosequor: & vobis quem vidistis,
 quem amâstis, quem suspexistis, istud quicquid est ingenij do-
 dicoq; ab hac prima causa. Alteram addo, quia vos mihi Pa-

tronos aut Tutores in locum euocati sufficio, & valdè vr-
geo, in viâ coeptâ adiutum me prouectumq; velitis. Fauete
Viri Nobilissimi, & quem ille viuus amauit in viuus, aman-
tem vestri & vestrorum amate, dirigite in vestrum &
Publicum Bonum, vnâ cum memoriâ sacratâ in memoriam
vestri amantis, leui quidem; sed vobis debita: & me qua-
lem ostendi erga vos, & Nobile vestrum genus esse, atq; in
auum fore seriò credite. Seriò dico, ero, non ero, vester ego
viuus mortuusq;. Valete Viri Nobilissimi, & feliciter diu
viuite, III. Idus Maij. Anno Domini M. DC. XIII.

Æternus cliens

Zacharias Rogalicius, Art: Lib:
Magister, & Philof: Doctor.

EMER

MNE

M N E M O S Y N O N
E N C O M I A S T I C O N
F V N E B R A L E .

Gratus sum in eius morte deco-
randa, cui nullam amplius
gratiam referre possum.

Vetum publicum ferali pompâ Viri Nobi-
lissimi pio affectu, non more, in morte,
magni, & perillustri *VIRI JACOBI*
PRETFICII Palatini Podoliæ facimus. Quem e-
nim viuum suspeximus, è viuis expuncti Manes me-
moriâ prosequimur, & verè

diuini oſſa parentis

Condimus

terrâ, simulq; quidquid nobis, letum aut volupe fuit
condimus. Scilicet ille æternum est nobis, æternum
ô Polonia tibi funus. Tu etenim Virum, consilio atq;
In manu Principem, Senatorem vigilem, fulcrum in
tuis rebus afflictis validum amisisti: nos alij patrem,
alij patronum perdidimus. Vixit ille, vtinam diutiùs
vixisset! quippe in tuo ô Patria mea discrimine, suum

B

ille

ille discrimen censuit, & in tua salute suam salutē: pro te non excubias modò egit; sed etiam toties laterum oppositus: nos verò alios vehementer amauit: alijs bene fecit, bene voluit. O desiderium extincti! Habuimus Pretficiū virum in quo cum priscā doctrinā prisci, mores, Publici Boni, & nostri amantem, & amisimus: amissum libenter emeremus prece & precio, rursusq; nostrum faceremus. Sed enim ille abiit vnde neminem fas redire; abiit inquam, neq; enim obiisse potuit, quem

ardens euexit ad aethera virtus.

Quia tamen abiit nos in squallore, mœrore, atq; lacrymis reliquit.

Ferite palmis pectora, & planctus date.

Reuera enim gratæ nunc pietas obire mentis, suadet officium mœstā voce. quippe accepto tam graui vulnere in tam dubiis, ac formidolosis nostræ Poloniæ rebus, immanem quandam duritiam reor, non flere, non commoueri. Cæterum quia vanus & irritus hic iam noster luctus; siquidem rei præteritæ is mos, vt infectam reddere ne Diis quidem esse in manu dicatur: imò forsan & impius.

Quidquid patimur venit ex alto;

& ille abiit quò omnes imus; potiùs hunc ipsum luctum dico, atq; dolorem gratâ, & breui memoriâ virtutum, ac laudum nostri Pretfij leuemus. Profectò rerum ab ipso præclare gestarum recordatio, & solatio nobis erit, & in nostra spe nos confirmabit, vt
nempe

nempè non ablatum à nobis, sed à Deo benigno ad meliorem vitam euocatum credamus. Ego Patrone optime non dubitanter facio, & in morte tuâ decorandâ pietatem meam probo, breui quidem, & non laborato stilo, potiùs, quàm silentio: vos Viri Nobilissimi adfectum excipite; sed vestrum miscete, qui vidistis, qui amâstis Pretficinm, & quibus ille bene voluit, aut fecit.

Originis atq; sanguinis vim & virtutem aliquã esse, ego censui & censeo, omnisq; sapiens mecum. Sunt namq; naturâ nobis insiti quidam ignes, & semina quibus excitamur ad splendorem maiorum, atque ipsam virtutem. Vates ab Helicone à me est:

Nec virtus citra genus est.
ait ille: à me sapiens Aristoteles, generosum nempe censet, qui ab origine naturâq; suâ non desciiuit. Talis Pretficius noster fuit. accepit quidem lucem à maioribus, sed ei maiorem addidit suâ pietate, & probitate. Genus illi Pretfiorum nobile & antiquum è Silesiâ oriundum, & nostri Regni, multis abhinc annis, vel præcipuum, consilio & manu fulcrum. Bernardus enim Pretficius nomine & amore Poloniæ incensus, famam apud posteritatem querens, in Poloniam venit, & lucem in eius luce inuenit. Nimirum prudens, &

clarus Marte Togâq;.
manu prudentiâ, atq; consilio celeri, & salubri, Bonno Publico vsui fuit: bella pro salute eius frequenter

suscepit, & feliciter perfecit: barbarorum impetus strenuè sustinuit, atq; compressit. Rem vobis dico Viri Nobilissimi flagellum, & terror ille fuit crudorum Scytharum. nunquam enim fuit illos æquitare inultos, aut è finibus Regni prædam abigere, ipse toties ex illis prædam tulit, toties talium copias à fluuio Tyrâ & campis, Ocecauien: & Bialogroden: pepulit, & dispulit. Nec id satis:

Inuia virtuti nulla est via.

Barum oppidum diues & illustre Regina Bonæ sensu & assensu condidit: extremos Podoliæ fines villis exornauit, ac frequentiam hominum; atq; ita olim ferarum latibula; nunc fecit hominum domicilia: & loca inuia olim, peruia omnibus reddidit. Hercules (vt fama est) columnas hîc suas posuisse non est ausus: Bernardus sidus Pretficiorum, non iam columnas, arces ad terrorem, & incursum Turcarum Scytarumq; comprimendos erexit. Vir ille, fuit vir, & gloriam non infacili putauit, iuxta illud Poëtæ:

Ardua per durum gloria vadit iter;

& ideo pulchrum censuit,

virtutem extendere factis.

vt pote ad illam natus. Fuit enim naturâ fortis, & animosus: voluptates & omnia vana despiciens: pro Bono Publico atq; virtute periculis omnibus subiectus. Non hîc libet plura de ipso adferre, neq; enim possunt soli lucem addere, & Historia testis temporum, ac lux veritatis pro ipso loquitur: ad nostrum

Iaco-

Jacobum redeo. qui tantam lucem maiorum suorum
luci auxit, vt nihil ab eis accepisse, omnia attulisse vi-
deatur. Nec mirum, puer enim adhuc, olim

Grandia laturus meritorum præmia,
didicit virtutem ex parente,

verumq; laborem:

Fortunam ex alijs.

Prima & florida ætas ipsi, cum ingenio vernaret Mu-
sarum fuit; summa sapientiæ, & vtramq; subitò fama
insecuta. Nomen videlicet priùs inuenit, quàm que-
siuit; quasi auspicio quodam qualis quantusque fu-
turus aliquando esset. Nec id difficile fuit. quamuis
enim stemmata deessent, & longo recusasset

Sanguine censerì pictosq; ostendere vultus

Maiorum.

triplici tamen radio: Virtute, Eruditione, Dignitate,
verè Pretficio fuit. Nunquam ignaua est aut deses vir-
tus, semper laborum ac munerum perfunctione ad
alta tendit, & in famâ ac gloriâ esse cupit. Vt sol in
aurora, tenuior assurgit, & inclarescit; sic ex virtute
& meritis nostro Pretficio fama cum æuo ipso aucta
creuit. Videlicet adhuc iuuenem, sed iuuenem vi-
rum ad fortia facta & ad discrimina pro patria tole-
randa traxit,

fax mentis honestæ

Gloria.

vt Poëta ait. Et rectè. nam quid aliud in externis? Ar-
gentum quidem & pecunia (verba Polybij vsurpabo)

est communis omnium hominum possessio; at honestum & ex eo laus, & gloria Deorum est, aut eorum qui à Diis proximi censentur. Dictum egregium, alia aliis communia: at bona & magna fama magnis conuenit. conuenit nostro, quia fortiter iuit ad honestam ambitionem & nomen: quod Annalium testimonia celebrant, & posteritati commendant. Excitabatur Themistocles è somno Miltiadæ trophæis: noster gloriâ & virtute maiorum suorum, totas noctes frequentissimè vigil & sine somno egit; sed vnâ apertè in campum & lucem prodiit, cum omnia alia virtute aut sciētia, tum vel potissimum studio rei militaris: sapientia & doctrina: cultu religionis, atq; pietatis. Et quidem vt ab hoc vltimo lentè tenuiq; passu progrediar. Ab ipsamet ætatis suæ iuuentâ, non illi defuit labor in negotio, fortitudo, in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, consiliū in prouidendo. Te hîc apello ô Sapientissime Rex Stephane Bathoreu quid agè in nostro Iacobo vidisti, vt eum Moscouitico, & quidem maximo bello Præfectum Equitum constitueris? Credo à me stabis: id est, vidisti adolescentis adhuc virtutem, efferentem se, & foras emicantem, admiratusquè ad actum sacramento militari in militem, in militem potius ducem inaugurasti. Tanta quippe, in eo virtus militaris extitit vno, quanta in multis aut omnibus aliis, quos aut vidimus, aut audiuiimus.

Neg, te Phœbi cortina fefellit.

aut

aut potius sagax ingenium & subtile iudicium tuum.
Miles ille fuit, & dux militarium cohortium.

Moschos feroces

Fudit eques metuendus hastâ

Vitamq; sub dio, & trepidis tulit

In rebus;

sensit inquam horrida Moschouia ipsius vires validas
& ingenium in omnia velox & potens: sensit & im-
manis Scythia acriter ab illo profligatus. Cùm enim
Torobum atque Rastauiczam ita obsessam teneret,
vt vix illorum seruandorum spes iam amplius vlla
superesset, generosus ille animus palam se in discrimen
dedit, & largo sanguine hostium, repleuit campos.
Sed etiam Piatcouia sensit, imò tota ipsa Voli-
hinia à qua plurimas, omnia prædantium militum
(Cosacos vocant) turmas fudit, & interneccione ce-
cidit. Quid multis? nulla expeditio fuit sine ipso, &
in qua non egregiam operam Reipublicæ nauauerit:
in qua non ita se gesserit, vt semper inter paucos sin-
gularis ipsius virtus enituerit. Primus semper in acie
fuit omnem aspernatus fugam, incitus illo effato ex
adyto Liuiano: Pulchrior est miles in prælio cæsus,
quàm in fuga saluus: & tamen semper illæsus. Qui
per virtutem peritat non interit ait Plautus. Talis no-
ster quia nunquam imitatus modernum militem, qui
similis Harpyiarum omnia igni, ferro, rapinis, præ-
datur, & omnem fermè succum, & sanguinem è vi-
sceribus patriæ suæ exugit. Miles ille fuit verus,
non

non Martis duntaxat; sed etiam Mineruæ in omni ætate sui æui, quia calidè & intentè habuit Musas. Vidi ipsemet paucis abhinc annis venerationis plenissimū senem, & nunquam vidi tam indefessum ingenium, & laboris huius Musici, aut appetens magis, aut ferens: semper ille in libris, chartis; noctu, diu; assiduus, & accubuus. Sciuit sanè illud Lyrici Vatis,

Dignum laude virum Musa vetat mori.

Sed etiam vidit à bonis Musis omnem felicitatē Reipublicæ oriri, & nullam in qua ex non vigeant flores absolute posse. Videlicet ab his non solum benedicendi; sed etiam bene viuendi, & Boni Publici gubernandi via est. Etenim excitant in animis nostris igniculos gloriæ: splendorem virtutis docent: vitij deformitatem edocent: omnis antiquitatis ingenia, industriam, labores, vigilias complectuntur, & cogitationes: omnium sæculorum præclara consilia, fortia facta, varios, & ancipites rerum humanarum, & Publicarum, quasi ante oculos ponunt, euentus, casus, & occasus. Palam id in nostro videre fuit, quia omnia ceu è speculâ quadam acerrimè prouidebat in usum imprimis publicum. Et quis abnuat? ad rectam illam normam virtutem dico ceu ad Helicen & Cynosuram totius vitæ curriculum direxerat; & absque ea genus suum nobile & omnem famam, vana putauit. Præclare equidem. vera enim Nobilitas stirpe virtutis nititur, & dignitas tam diu retinetur, dum in ea eluxerit splendor honesti. Scitum illud Annibalis:

Qui

Qui hostem, ferit is mihi Carthaginensis erit. Simile dico: qui vitia ferit, is mihi Nobilis erit. Fuit noster quia etiam verè & prisce virtutis amans. Mira reuera fuit in eo prudentia, in consilio & actione; incredibilis temperantia & moderatio animi, in omni vitâ, motu, vultu & cultu. Certè inter tot obsequia fortune non satis cauta est mortalitas. natura educatio, adulatio deprauant multos, at non Pretficium nostrum, qui in omni vita constans exitit ab insolenti lætitia.

Arduares hæc est opibus non tradere mores.

Et cum tot Cræsos viceris esse Numam.

Martialis de quodam ait: ego ad nostrum applico. nūquam ille fortune tradidit mores, caducam & fragilem sciuit; & idcirco quod maior altiorq; fuit, etiam modestior, & plura benefico illi Numini debuit. Quisquis es nisi sic facias, scito tollere posse, qui tribuit; & euertere qui sublimauit. Sublimauit nostrum Pretficium Deus ille altus, etiam in altum dignitatis gradum. & fecit primò quidem Castellanum Camenecen: deinde Palatinum Podoliæ, non tamen euerit, quia dignus tali fortuna fuit, moderatè eam tulit, & omnia ea ad quæ stupemus, ad Deum ne sibi abstulisset, retulit. Quid amplius hæc memoro? Rem certè dico. ne minimùm quidem à recto virtutis tramite deflexit, memor illius Alphósi Regis Aragoniæ & Neapoleos, vt herbas quasdam ad solis motum, sic populares in Principum mores verti, integrè &

sanctè vixit. Quid comitatem, affabilitatem aut humanitatem prædicem? vos dicite qui aliquando experti, certè enim tanta erat in eo, vt neminem aut aspectu arceret, aut alloquio suo: omnium postulata libenter cognosceret: nihil denegaret iusta petentibus; & si quid negare cogebatur, semper ea lenitate vsus est, sermonis, vt quibus negabat, æquos à se placatosq; dimitteret. Iam liberalitatem eius multis, & priuatim, & publicè salutarem fuisse constat. multorum sanè ille suis opibus subleuauit inopiam: multorum fuit quasi communis parens. Reuera enim

Extra fortunam est quicquid donatur amicis,

Quas dederis solas semper habebis opes.

habet noster in plurimis, è quibus vos ò Generosi Viri Roscoui & Sulcoui abundè eius Magnificentiam experti, testes estis. Fuit ille multorum parens, fuit meus patronus singularis, & verè dicam pater; sed etiam pater Patriæ. Quis enim nescit eum in Podolia per plures annos Bona nostra, direxisse, defendisse, propagasse? idq; eà curâ & industriâ, & quæ propria eius laus est, prudentiâ; vt exemplum à nemine accepisse, posteris tradidisse, ab æquis peritisq; arbitris iudicetur. Etsi arbitrio aut testimonio quid opus? res vociferatur, & Podolia confusa ante, aut tenebrosa, vbi sibi illud suum lumen affulsit, mutata in melius, antiquam iam pietatem & felicitatem spondere sibi ausa est. O Regio

Rebus opima bonis, multâ munera viri tui.

faue-

fauemus tibi; sed vnà illud idem fidus ad nos traxi-
mus, consilium & auxilium in rebus nostris turbatis,
dicam, an desperatis? ita est sanè. Cum enim homines
quidam maioris animi, quàm consilij, Bonum Publi-
cum turbarent, & struerent perniciem, tibi ô Polo-
nia mea, tibi ô Rex prudētissime Sigismunde, instru-
ct^o milite lecto, & copioso adfuit: praua illa & noui-
tia opiniorū pepulit: calamitatē & cladē nō Polonię
duntaxat; sed Europę monuit, docuit, persuasit. Et
quidē haud difficile vis ingenij & oris adfuit: auctori-
tas simul & comitas: illa venerabilis, hęc amabilis; &
nescio vtra efficacior ad mouendum, & trahendum:
imo ista quā ille sic vsus, vt in omnium animos se in-
finuauerit, & gratiā impetrauerit quod non vllā re a-
lius cogat. Scilicet post illas tempēstates suo consilio
magna ex parte

disfecit nimbos, Solemq; reduxit

Atq; suo Zephyro spirauit mitior Auster.

Meherclē mirum in modum patriam, & eius salu-
tem dilexit, &

Pulchrum ac decorum pro patria mori.

putauit; sed quia sine morte potuit, fecit dictis & fa-
ctis, Iure illud hīc vsurpem Martialis:

Nolo virum facili redimat qui sanguine vitam,

Hunc volo laudari, qui sine morte, potest.

etiam ego nolo secundā oratione diutiūs hęc attol-
lere: & fateor oneri me non subsistere: breuis polli-
citus, breuiter eius fortitudinem in prosperis & ad-

uerfis innuo: breuiter iustitiam in priuatis & publi-
cis, & vel maximè pietatem & religionem. Reuera
enim hac in re mès illi ubiq; bona; & fuit ex illis qui-
bus pietas magis in corde quàm ore; quiq; factis e-
xerceri eam acriùs maluit, quàm verbis. Et hinc est
quod Numen illud diuinum per verum de eo sen-
sum, verum in id cultum venerationemq; aduersus
impuros hæresis fœdissimæ Gigantes constanter af-
fertum iuerit. Nam & ipse omni modo, omni tem-
pore, eâ viâ quâ decet, & quam lex Christiana per-
mittit, ritu & more prisco coluit, & vt alij colerent ef-
fecit. Vis maiorem fidem? Amplissimam atq; orna-
tissimam ædem, illi, in oppido celebri Sarauuca ex-
truxit, magnificentissimeq; dotatam Viris Religiosis
sub ordine & Familiâ Diui Dominici, sub ordine in-
quam sacro à tot iam annis cum sensibus aut dissensi-
bus qui sunt ab Orco fortiter pugnante, & feliciter
vincente dicauit, qui in ea tibi, ô æterne *DEVS* in o-
mni æternitate, quotidie facerent laudes, & grates.
Serio illud cogitauit, & imbibit, nimis pium ab im-
pio Poëta dictum:

Dij multa neglecti dederunt

Hesperia mala luctuosa;

& ne Polonia nostræ euenisset, cauit. Cum Religio-
ne, omnis Respublica floret, aut cadit. Priscam ve-
ramq; ex pio sensu Sanctæ Matris Ecclesiæ Catholi-
cæ Romanæ tenuit, quia ab illa vinculum est rerum
& societatis Publicæ: innouatam aspernatus est, quia

ab hac

ab hac omnes tumultus & dissidiorum faces; imò
magnum imperijs & sceptris periculum. Altè hoc
imprimite nouarum rerum noui turbatores; & vix
in Bonum Publicum peccatis. Quicquid mali pati-
mur per vos est. Multos quippe per speciem pietatis
ad mutationem rerum ducitis, &

Diespiter

Frequenter incesto addidit integrum.

Caue ô Rex Sapientissime Sigismunde, caueite Prin-
cipes & Ordines Regni. nihil in speciem fallacius quã
praua Religio, & ea varia. multas hæc Respublicas
turbauit, & euertit, caueite dico, qui saluam vultis Po-
loniam, & eos qui in diuinis aliquid nouant, odio ha-
bete, & coërcete. Ita semper in omni Republica bona
factum, & fiet. Quis finis, si semel carceres hos ape-
ritis, aut iam apertos non clauditis? nulla in re liben-
tius aut periculosius (vt est mens humana) luditur,
quã si assidue fanaticus aliquis, aut simulator pieta-
tis moueat Chordas non mouendas. Apud omnes
gentes tales coërciti & puniti. Græcos videte reperie-
tis Socratem & Protagorã damnatos: Anaxagoram
& Aristotelem accusatos ob nouitatem in Religio-
ne. Abite ad Romanos, par cura & seueritas. Patrum
anorumq; ait Liuius, ætate negotium Magistratibus
datum, vt sacra externa fieri vetarent. Conijcite o-
culos in Iudæos, ita hîc duri, vt, nec cohabitationem
admitterent cuiusquam à Patriã Religione dissiden-
tis. Quid in Ecclesia nostra veteri? licentia effusa nun-

quam fuit, quàm primùm Principes & tutores illa
habuit Christianos. Constantinus tibi exemplum
esto, cuius leges & scita sunt in Arianos. Fuit, fuit
semper coërcitio, in nouatores Religionis pro tem-
pore, astricta magis aut remissa: pro sectâ, lenis, aut
seuera. nulla apud nos in miseranda Patria nostra,
negliguntur leges & pœnæ in tales à Diuis Regibus
sancitæ. Omnibus effusè

ad currendum carcer apertus,
quot capita, tot in Religione sensus; & idè nisi iu-
uatis iam labimur cum eâ, aut ruimus. Agitè per
Deum immortalem, & amorem Poloniæ, quæ fidem
vestram implorat, si tranquillitatem atq; integritatem
eius saluam vultis, tollite ferro & igni instar Her-
culis capita renascentis Hydræ: tollite istos multi-
ces sensus, & vnũ facite: vnã exèplo nostri Pret-
ficij Romanam, quæ sola vera & pura est Religionẽ
colite, quam ille semel à maioribus acceptam integrè
seruauit. Sic enim beneficum illud, & propitium
Numen, amicum vobis experiemini. expertus noster
Pretficus. Etenim Deus ille benignus, quem ille piè
coluit, semper sibi adstitit, amicè rexit, atq; direxit;
etiam externâ felicitate auxit. idest, in Collegiũ san-
ctissimi Senatus adsciuit. O Virum tali fortunâ dignũ

Qui consulta patrum qui leges iuraq;
seruauit. verus Senator fuit, quia fidus, quia rerum
hominumq; peritus salutaria suggessit pace, siue bel-
lo; & suggessit fortiter. Non enim cum fortunâ
potiùs

potiùs Principis collocutus, quàm cum ipso; sed ta-
men cum temperie. Quia non inconstantis est sen-
tentiam tanquam aliquod nauigium è Reipub. tem-
pestate moderari. certè verè prudens & sapiens non
semper it vno gradu, sed vnâ viâ. Quia flexu quodam
opus sæpe, & obliqua viâ eundum, quò non licet
rectâ. vtinam in hac altâ, & aliâ virtute plures illi si-
miles, qui gradu similes! semper ille inquieti obuiâ
iuit, & in quiete, aut subductione aliorum, manum
periclitanti Reipub. porrexit. Omnino, in ipso illo
Poloniæ confinio tanquam in quadam arce & pro-
pugnaculo Vir fortissimus ad sustinendam & pro-
pulsandam barbarorum immanitatem, atq; etiam ad
agendas pro nobis omnibus excubias, fuit constitu-
tus. Sed agite Viri Nobilissimi, sicciné effusus pro-
perem? Desino, quia & eloquio deficio, & vobis pro-
solatio renouo dolorem; renouo etiam mihi,

Multis ille quidem flebilis occidit,

Nulli flebilior quàm tibi,

ô Polonia. quàm nobis. Amisimus enim Virum ma-
gnum: amisimus amatorem & propugnatorem,
quasi quoddam tutelare Numen Poloniæ, nostrique:
Pretficium illustrem, vt Numam aliquem, aut Ly-
curgum sacris humanisq; rebus: pacis belliq; artibus
mixtum, ac idoneum, & omnia feliciter atq; indu-
striè obeuntem, amisimus. O dolor, ô lachrymæ, ade-
ste: voluptas, & lætitia abeste. Superstite tanto Viro
vita nobis fuit iucunda: nunc contra grauis. Tan-

tumné

tumné ô mors efferata tibi iuris datum? Quid? an-
non alia vberima tibi fuit seges; & quidē inutilis re-
gno, inutilis nobis? At paulisper tecum sint induciæ.

Tibi crescit omne

Et quod occasus videt, & quod ortus.

Tibi mors paramur

Sis licet segnis, properamus ipsi.

Nēq; tu spernis.

Mam magnos paruosq; feris: nam fortibus aquas

Imbelles, populisq; Duces seniumq; iuuentæ.

Omnes ibimus, præiuit ecce nobis noster Pretficius
longiori vitâ dignus. Sed enim ita nihil hîc summum
diu consistit; & qui humanū fastigium excessere ani-
mi, vti cœlo proximi, ita citò ad illam beatitudinis
ædem, & lubenter transeunt. Transit Pretficius; sed
etiam nostrum dolorem atq; luctum iubet transire,
quia à letho lætari, vt speramus & piè vouemus, cœ-
pit. Faciamus quod ille optat: id est virtutem eius
imitemur: memoriam colamus; & calidè atq; can-
didè si egeat iuuemus; simulq; nos simili accingamus
itineri, vt cùm Deus arbiter vitæ necisq; euo-
cauerit læti sequamur.

Scrpsi & planxi.

Epithaphium eidem.

Viator

Quisquis es vide

Rerum humanarum casum, & occasum
mirare.

JACOBVS PRETFICIVS à Gawrony, haeres
in Sarawca, Palatinus Podoliae,
Capitaneus Trebowlen. &c.

hïc quiescit.

*Gente nobilissimus, opibus plurimus, famâ optimus,
animo præstantissimus; sed etiam*

Stirpe,

Virtute,

Eruditione,

Dignitate,

Maximus & Clarissimus

Talis & tantus,

Heu hïc quiescit.

Libertatis amator, & Patriæ. à primâ

iuventâ magnus in armis

Externis & ciuilibus.

Inuidiâ frustra inidente charus suis

Amabilis omnibus vixit,

Et mortuus hïc quiescit.

Tu, vt feliciter quiescat,

Apprecare.

Stanislaus Sulkoŭski

Macenati suo P.

Historia Cant. Pol.
Anno 1775. Cracovienis

1775.

1077. Capitanus signatus: Prohibetur generaliter
distinctionem per Canonico prohibetur.

Biblioteka Jagiellońska

sidr0013425

